

Olga Panić Kavgić¹

Odsek za anglistiku

Filozofski fakultet Univerziteta u Novom Sadu

Primljeno: 7. 7. 2016.

Prihvaćeno: 8. 11. 2016.

doi: 10.19090/gff.2016.1.269-299

UDK: 811.111'373.2:796.342-5

811.163.41'373.2:796.342-5

81'373.611

Originalni naučni rad

LEKSIČKA KREATIVNOST U NADIMCIMA SVETSKIH TENISERA²

Rad se bavi nadimcima prvih sto tenisera na rang listi Asocijacije teniskih profesionalaca od 2013. do 2015. godine. Opisani nadimci predstavljaju rezultat primene mnogobrojnih i raznovrsnih mehanizama leksičke kreativnosti na gotovo svim nivoima jezičke analize, a pogotovo na morfološkom, sadržinskom (semantičkom, stilističkom i pragmatičkom), fonološkom i ortografskom nivou. Produktivni postupci tvorbe reči kao što su slivanje i abrevijacija, morfosintaksička struktura nadimka kao imeničke sintagme, te nadimci obeleženi kao ameliorativni ili pejorativni predstavljaju samo neke od glavnih aspekata i ishodišta jezičke kreativnosti kojima nadimke dobijaju današnji najpoznatiji i najbolji svetski teniseri. Cilja rada jeste da ponudi analizu, opis i klasifikaciju nadimaka imajući u vidu kreativne potencijale jezika (engleskog i srpskog) na spomenutim nivoima jezičke analize, te time pokaže naučnu relevantnost jednog ovakvog istraživanja koje je zasnovano na korpusu od preko dve stotine nadimaka skupljenih iz različitih izvora u periodu od tri godine. Analiza je sprovedena kvalitativnom metodom, ogledajući se u deskripciji i klasifikaciji odabralih primera, prema kriterijumima relevantnim za odgovarajuće nivoe lingvističke analize. Očekuje se da istraživanje ponudi aktuelnu sliku leksičke kreativnosti u formirajući nadimaka, kako u engleskoj, tako i u srpskoj jezičkoj zajednici koja je u poslednjoj deceniji veoma aktivan činilac u svetu tenisa i svih njegovih propratnih pojava, pa tako i onih jezičkih.

Ključne reči: nadimak, teniser, leksička kreativnost, engleski jezik, srpski jezik

1. UVOD

Nadimci spadaju u grupu vlastitih imena, pod kojim se podrazumevaju lična (imena, prezimena, nadimci, imena od milja), geografska i institucionalna imena (Prćić, 2011: 228-229). Nadimak predstavlja svima poznato, često duhovito, ime za osobu koje se koristi umesto pravog imena ili zajedno sa njim, a, osim ljudi, mogu ga imati i kontinenti (EVROPA – *Stari kontinent*, AFRIKA – *Crni kontinent*), države (JAPAN – *Zemlja izlazećeg sunca*, Australija – *Down Under*, ITALIJA – *Čizma*), gradovi (RIM – *Večni grad*, PARIZ – *Grad svetlosti*, TUZLA – *Grad soli*), sportski klubovi (JUVENTUS – *Stara dama*, ARSENAL – *Tobdžije*, REAL MADRID –

¹ olgapk@ff.uns.ac.rs

² Rad je nastao u okviru projekta *Jezici i kulture u vremenu i prostoru* (178002), koji finansira Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije i osmišljen je kao prvi deo većeg istraživanja o leksičkoj kreativnosti u nadimcima tenisera i teniserki. U tom smislu, rad predstavlja komplementarnu dopunu, ali i teorijsku, metodološku i praktičnu osnovu članka *Linguistic creativity at work: Nicknames of women tennis players* (Panić Kavgić, 2016), koji je takođe nastao pod okriljem projekta 178002.

Kraljevski klub), fudbalske reprezentacije (NEMAČKA – *Panceri, Die Mannschaft*, ŠPANIJA – *Crvena furija*, ARGENTINA – *Gaučosi*) i slično. Ova vrsta imena dobija svoju punu snagu i efekat kad se potpuno ustali i praktično postane neodvojivi deo imena u smislu uspostavljanja jake i automatske asocijativne veze – drugim rečima, kad postigne stepen konvencionalizovanosti koji mu omogućuje opštu prepoznatljivost u užoj ili široj, neretko i globalnoj, zajednici. Ovakvim leksičkim jedinicama bavi se onomastika, i, preciznije, njena grana antroponomastika u okviru koje se proučavaju lična imena, prezimena i nadimci. U našoj lingvistici postoji niz radova koji antroponime, pa među njima i nadimke, sagledavaju kroz, pre svega, tradicionalnu – dijalektološku, etimološku ili etnolingvističku prizmu, ali i nekolicina novijih sociolingvističkih istraživanja, poput onog koje je sprovela Milosavljević (Milosavljević, 2005). S druge strane, trebalo bi istaći da je temelje sociolingvističkih proučavanja ličnih imena još pre tridesetak godina postavio Allerton (Allerton, 1987).

Nadimci ljudi se, iz ugla asocijativnog značenja – ekspresivnog i konotativnog – najopštije mogu podeliti na poželjne – one koji su ameliorativnog karaktera i koje, kao oblik prihvatanja od strane sredine, osobi najčešće dodeljuju članovi porodice ili prijatelji, i nepoželjne, koji su pejorativni ili pogrdni, koji za cilj imaju podsmeh ili porugu, i koje stvaraju ljudi koji o dotičnoj osobi nemaju dobro mišljenje. Termini ‘ameliorativni’ i ‘pejorativni’ preuzeti su od De Beaugrandea (De Beaugrande, 1997), prema *ameliorative i pejorative (labels)*. Prema nastanku i vezi sa imenom i prezimenom osobe na koju se odnosi, nadimci mogu biti trojaki: slični imenu osobe (MIROSLAV – *Mile*, BOJAN – *Boki*), vezani za određeno ime, ali različiti, često potpuno drugačijeg fonološkog sastava (ALEKSANDAR – *Saša*, SVETLANA – *Ceca*, WILLIAM – *Bill*) ili, pak, potpuno nevezani za izvorno lično ime ili prezime (ZORAN SLAVNIĆ – *Moka*, LJUBIŠA SAMARDŽIĆ – *Smoki*, LLEYTON HEWITT³ – *Rusty*).

Jezici i kulture se na različite načine odnose prema nadimcima, odnosno, pridaju im različit značaj, što se ogleda u mestu koje nadimak zauzima prilikom imenovanja osobe. U nekim sredinama se potpuno zanemaruju osim u internoj upotrebi među članovima uže zajednice, dok u drugim društвima, poput brazilskog, nadimak praktično zamenjuje ime i prezime kako u svakodnevnoj tako i u javnoj upotrebi, što je naročito uočljivo upravo u imenovanju sportista. U ovom radu nadimci vrhunskih tenisera kao predstavnika različitih kultura iz kojih potiču i jezika kojima govore biće sagledani pre svega kroz prizmu globalnog fenomena opšte prepozнатljivosti poznatog sportista po svom nadimku koji je najčešće, no ne i uvek, sa engleskog govornog područja.

Zanimljivo je primetiti da su neki od najpoznatijih igrača kao svoje zvanično ime na takmičenjima ATP-a odlučili da koriste nadimak, koji predstavlja hipokoristik ili skraćenu verziju imena. Tako je ANDREW MURRAY postao *Andy*, THOMAS HAAS – *Tommy*, MIKHAIL ZVEREV – *Mischa*, DAVID SELA – *Dudi*, a braća MICHAEL i ROBERT BRYAN danas su poznati kao *Mike* i *Bob*. STANISLAS WAWRINKA

³ Sva imena i prezimena tenisera ili osoba koje se spominju u vezi sa pojedinim nadimcima biće u ovom radu data malim verzalom, kako bi se vizuelno razlikovala od odgovarajućih nadimaka.

se zvanično predstavlja kao *Stan*, *NICHOLAS KYRGIOS* kao *Nick*, a *SAMUEL GROTH* kao *Sam*. Iako navedeni igrači nisu nikad javno objasnili zašto su se opredelili da zvanično nastupaju u hipokorističkom obliku svojih imena, pretpostavka je da ih tako gotovo ceo život zovu članovi porodice i prijatelji, te da su to osobe koje svoj nadimak praktično doživljavaju kao svoje pravo i jedino lično ime, te tako žele da budu „zavedeni“ i u svetu svoje profesije. Ipak, u slučaju većine tenisera koji će biti spomenuti u nastavku teksta, skraćeno ime služi samo kao sredstvo identifikacije među navijačima, prijateljima i novinarima, što vodi postizanju veće prisnosti sa samim igračem:

Drugi ključni koncept u ovom radu jeste **jezička kreativnost** (eng. *linguistic creativity*), koju je, kad je reč o engleskom jeziku, u poslednjih nekoliko decenija u svojim mnogobrojnim studijama najviše proučavao Crystal. Prema ovom autoru, što je kreativniji kontekst, to je veća verovatnoća da se susretнемo s leksičkim eksperimentima (Crystal, 1995: 134). Kako je definisano u Panić Kavgić (Panić Kavgić, 2014: 400), pod kreativnošću ovde će se podrazumevati svaka inteligentna, duhovita i spretna upotreba jezičkih sredstava, na različitim nivoima jezičke analize (a pre svega na morfološkom, sadržinskom, fonološkom i grafičko-vizuelnom), kojom se postiže dopadljivost i asocijativna vrednost nadimka kao novoskovane leksičke jedinice. I u prošlim decenijama je, kako naglašava Beard (Beard, 1998: 21), zabeleženo mnogo kreativnih nadimaka poznatih tenisera koje ovaj autor naziva **imenskim etiketama** (eng. *name tags*). Tako su 1980-ih i 1990-ih godina bile aktuelne „etikete kojima se identificuju poznate osobe i kojima se istovremeno gradi svest o njihovom karakteru ili postupcima“ (Beard, 1998: 21)⁴. Neki od najpoznatijih nadimaka iz tog perioda, koji su do danas ostali zaštitni znak tenisera na kojeg su se odnosili, jesu: *Pistol Pete* (PETE SAMPRAS), *Boom Boom Boris* (BORIS BECKER), *Ivan the Terrible* (IVAN LENDL), *The Sheriff* (ANDRE AGASSI), *Stefan Iceberg* (STEFAN EDBERG). Ovaj rad će se, međutim, baviti nadimcima trenutno aktivnih tenisera, kako bi se zabeležio aktuelan jezički trenutak na ovom intrigantnom polju koje se može sagledati na nekoliko nivoa lingvističke analize.

2. ANALIZA KORPUSA

Za potrebe ovog istraživanja analizirano je ukupno 155 nadimaka 66 tenisera unutar prvih sto mesta na rang listi Asocijacije teniskih profesionalaca (*Association of Tennis Professionals; ATP*) u periodu od gotovo tri godine: od marta 2013. do decembra 2015. Kao izvori korpusa poslužili su:

- tekstovi sportskih novinara i TV prenosi komentatora na televizijskim kanalima i internetskim stranicama, ne engleskom i srpskom jeziku;
- pisane reakcije i komentari čitalaca i gledalaca na istim stranicama;
- članci sportskih novinara, komentatora, čitalaca i gledalaca, koji se

⁴ Citat “a form of label which identifies well-known people and at the same time constructs a sense of the person’s character or actions” prevela autorka ovog rada.

upravo bave fenomenom nadimaka poznatih tenisera, navedeni u odeljku Izvori na kraju rada)

Nadimci igrača u singl i dubl konkurenciji, najvećih rivalstava u današnjem tenisu, kao i sadašnjih i bivših teniskih parova i bračnih parova, biće ponaosob navedeni uz svakog tenisera ili teniski dubl ili par u Dodatku na kraju rada. Iza imena i prezimena svakog igrača u zagradi je navedena država iz koje igrač dolazi, kao i njegov maternji jezik ili, pak, jezici, ako je teniser odrastao u bilingvalnom okruženju i ravnopravno koristi dva jezika.

Primeri iz Dodatka u ovom odeljku biće analizirani na nekoliko jezičkih nivoa: morfološkom, sadržinskom, grafičko-vizuelnom i fonološko-ortografskom. Usled prostornih i tematskih ograničenja koja nameće predviđeni obim rada, neće uvek biti moguće ponuditi detaljnije objašnjenje za svaki od predstavljenih primera, već će oni biti svrstani u manje ili veće podgrupe, u zavisnosti od konkretnog jezičkog mehanizma čijom primenom su nastali.

2.1. Kreativnost na strukturnom nivou

Struktura analiziranih nadimaka biće sagledana iz dva ugla – s tačke gledišta tvorbe reči (primenom postupaka slivanja, abrevijacije i akronimije), te morfosintaksičke strukture nadimka kao imeničke sintagme.

2.1.1. Tvorbeni postupci

Kao daleko najčešći postupak prilikom formiranja novih nadimaka najpopularnijih tenisera izdvaja se **slivanje** ili **konflacija** (eng. *blending*). Ovaj sve produktivniji i danas daleko najkreativniji postupak, koji Prćić (Prćić, 1998), zajedno sa reduplikacijom, konflacijom, akronimijom i abrevijacijom, svrstava u sekundarnu tvorbu reči, kao rezultat daje potpuno nove lekseme nastale slivanjem dvaju ili više polaznih osnova, odnosno, njihovih segmenata. Drugim rečima, dolazi do kombinovanjem postupaka kompozicije i abrevijacije. Kako predstavlja rezultat primene jednog postupka aditivne i jednog suptraktivne modifikacije, slivanje jeste vid mešovite modifikacije (Prćić, 1998: 71). Preciznije, Bugarski (Bugarski, 2013) slivenice definiše kao rezultate procesa slivanja „dveju reči ili njihovih delova u novu celinu, često ali ne i obavezno motivisanom poklapanjem njihovih formalnih segmenata, pri čemu tako dobijena tvorenica najčešće i semantički predstavlja kombinaciju delova koji su ušli u njen sastav“ (Bugarski, 2013: 17-18). Motivacija za tvorbu ovakvih novih nadimaka, i novih slivenica uopšte, krije se u činjenici da ona spada u deo jezičke kompetencije koji je zasnovan upravo na kreativnosti pojedinca, te da izvorni govornici poseduju sposobnost da stvaraju i razumeju reči, u ovom slučaju imena, s kojima se nikada ranije nisu susreli (Vizmuller-Zocco, 1985: 305). Slivanjem kao najboljim eksponentom leksičke kreativnosti naporedo u engleskom i srpskom jeziku u poslednje vreme najviše se bave Lalić Krstin (Lalić Krstin, 2008, 2010, 2015), Renner i Lalić Krstin (Renner – Lalić Krstin, 2011), Lalić Krstin i Halupka Rešetar

(Lalić Krstin – Halupka Rešetar, 2007) i Halupka Rešetar i Lalić Krstin (Halupka Rešetar – Lalić Krstin, 2009, 2012, 2013).

Slivanje u slučaju nadimaka tenisera najčešće se odvija po obrascu 'ime/prezime ili nacionalna pripadnost tenisera + zajednička imenica ili pridjev koji najbolje opisuje datog igrača' – na primer, *Stanimal* = STAN + animal (WAWRINKA), ili, obrnutim redosledom, *Deliciano* = delicious + FELICIANO (LÓPEZ), ređe slivanjem delova imena i/ili prezimena igrača (*Juanaco* = JUAN + MONACO), a tek u pojedinačnim slučajevima, kao što je *Sliderman* = slide + Superman (MONFILS), slivanjem dve lekseme od kojih nijedna ne predstavlja ime ili prezime igrača, već se obe odnose na neku njegovu osobinu.

Većina pronađenih primera predstavljaju jedinice koje se u literaturi često nazivaju **teleskopskim slivenicama** ili **teleskopima** (eng. *telescope blends* ili *telescopes*, nastale kao rezultat tvorbenih postupaka *telescope blending* ili *telescoping*), koje se smatraju podvrstom slivenica. Različiti autori (Algeo, 1977: 61-62; Ronneberger-Sibold, 2006; Jovanović, 2008: 264; Lalić Krstin, 2010: 69-70, 74; Bednárová-Gibová, 2014: 4) daju donekle nepodudarne definicije ovog postupka, a u ovom radu biće prihvaćeno određenje Bednárove-Gibove (Bednárová-Gibová, 2014), pošto je ono najobuhvatnije i odnosi se na većinu primera u ovoj kategoriji. Prema ovoj autorki,

„teleskopske slivenice odnose se na zajedničke segmente koji se međusobno preklapaju [...] i dele se na osnovna tri tipa s nekoliko podtipova: teleskopske slivenice sa susednim segmentima koji se međusobno preklapaju, teleskopske slivenice s intruzijom (gde se druga osnova ugrađuje u prvu) i teleskopske slivenice s pomešanim osnovama (gde su obe osnove slivene s različitim stepenom preklapanja)" (Bednárová-Gibová, 2014: 4)⁵.

Slede neki od reprezentativnih primera pronađenih slivenica, koji su, kao i primjeri u svim sledećim kategorijama, dati redom koji približno prati redosled navođenja tenisera i njihovih nadimaka u Dodatku na kraju rada:

Supernovak = *Supernova* + *NOVAK*⁶

DJOKER = *DJOK*(ović) + *Joker*

*NoDjoke*⁷ = *No(VAK)* + *DJOK(OVIC)* + *joke*

⁵ "Telescoped blends comprise mutually overlapping shared segments and depending on the manner of this overlap they can be organised into three main types with several subtypes: telescoped blends with mutually overlapping contacting segments (based on the overlapping of one syllable, e.g. alcoholholiday (alcohol + holiday), bimboy (bimbo + boy)); telescoped blends with intrusion (where the second stem infiltrates into the first one, e.g. entertoyment (entertainment + toy), foolosophy (fool +philosophy)) and telescoped blends with mixed bases (where both stems are mixed with different extent of overlap, e.g. burble (bubble + murmur), glocalisation (globalization + localization))."

⁶ U primerima su podvučeni delovi osnova koji se prilikom slivanja preklapaju, a u zagrade su stavljeni oni koji ne ulaze u sastav novoformiranih slivenica.

⁷ Nadimak 'NoDjoke' može se analizirati dvojako – kao rezultat postupka slivanja, ali i kompozicije (No + (D)joke).

(S) *Dovak*⁸ = ĐO(KOVIĆ) + (No)VAK
Serbinator = Serb + (Term)inator (NOVAK ĐOKOVIĆ)
Chokeovic = Choke + (ĐOK)OVIC
Dominator = DOMIN(IC) + (Ter)minator
Federator = FEDER(ER) + (Termin)ator
FedEx = FEDE(RER) + Ex(press)
Frauderer = fraud + (FE)DERER
Nadull = NAD(AL) + dull
Stanimal = STAN + animal
Wowrinka = wow + (WAW)RINKA
Muzza = MU(RRAY) + (Ga)zza (nadimak engleskog fudbalera PAULA GASCOIGNA)
Muzzard = Muzza + (ret)ard
Berd-man = BERD(YCH) + (Super)man
Birdman = bird + (BE)RD(YCH) + Superman = Bird(ych) + (Super)man
Bagman = BAG(HDATIS) + (Super)man
Sliderman = slide + (Sup)erman (GAËL MONFILS)
Deliciano = delici(ous) + (F)ELICIANO
Felicity = FELICI(ANO) + felicity
Atomic = atomic + TOMIC
Baghdaddy = BAGHDA(TIS) + daddy
Boredo = bored + (Ro)BREDO
Juanaco = JUAN + (Mo)NACO
Mulles = MULLE(R) + (Gi)LLES
FeVer = FE(RNANDO) + VER(DASCO)
Pole-verizer = Pole + (pul)verizer (JERZY JANOVICZ)
(S) *Stenj* = STEN + stenj(e)
Delpo = DEL + PO(TRO)
*Delbo*⁹ = DELBO(NIS) + DEL (POTR)Ω
Rafole (rivalstvo) = Raf(a) + (N)ole
Fedal (rivalstvo) = FED(ERER) + (NA)DAL
Fedović (rivalstvo) = FED(ERER) + (ĐOK)OVIĆ
Djokerer (rivalstvo) = DJOK(OVIĆ) + (FED)ERER
BryBros (dubl) = BRY(AN) + bro(ther)s
Pospisock (dubl) = POSPIŠ(IL) + SOCK
Popsock (dubl) = PO(S)P(ISIL) + SOCK
Fedirka (bračni par) = FED(ERER) + (M)IRKA (teniserova supruga)
Grisha (bivši par) = GRI(GOR) + (Ma)sha / Grisha + (Ma)sha (MARIA SHARAPOVA)
Anando (bivši par) = ANA (IVANOVIC) + (FER)NANDO (VERDASCO)

---

⁸ Nadimci tenisera koji su nastali u srpskom jeziku, i koji se uglavnom i koriste samo među govornicima srpskog, uvedeni su obeležjem (S).

⁹ Nadimak 'Delbo', osim kao slivenica, može da se smatra i rezultatom postupka abrevijacije, o čemu će više reći biti u daljem tekstu.

Drugi veoma čest tvorbeni postupak, koji je i inače jedan od najfrekventnijih kad se radi o formiranju nadimaka u svim evropskim jezicima, jeste **abrevijacija** (eng. *clipping*), kojim se odbacuje početni, središnji ili završni deo višesložnog imena ili prezimena, čime se dobijaju kraća imena koja zvuče familijarnije i prisnije, a pri tome su i lakša za izgovaranje prilikom televizijskih prenosa.

<i>Bags</i> (BAGHTADIS)	<i>Rafa</i> (RAFAEL NADAL)
<i>Bati</i> (BAUTISTA)	<i>Rog</i> (ROGER FEDERER)
<i>Kygs</i> (KYRGIOS)	<i>Muzz</i> (<i>Muzz(ard)</i> < MURRAY)
<i>Dolgo</i> (DOLGOPOLOV)	<i>Fer, Nando</i>
<i>Delbo</i> (DELBONIS)	(FERNANDO VERDASCO)
<i>Fed</i> (FEDERER)	<i>Feli</i> (FELICIANO LÓPEZ)
<i>Bennet</i> (BENNETEAU)	<i>Leo</i> (LEONARDO MAYER)
<i>Kokk</i> (KOKKINAKIS)	<i>Dan</i> (DANIEL EVANS)
<i>Jazz</i> (JAZIRI)	<i>Vic</i> (VICTOR HĂNESCU)
<i>La Monf</i> (MONFILS)	<i>Vik</i> (VIKTOR TROICKI)
<i>Nico</i> (NICOLÁS ALMAGRO)	<i>DJ Dmi</i> (DMITRY TURSUNOV)

Treći uočen postupak, opet u okviru sekundarne tvorbe reči, jeste **akronimija** (eng. *acronymy*), kao još jedan vid mešovite modifikacije. Njime se nadimak stvara od početnih grafema bilo imena i prezimena tenisera, bilo njegovog opisnog nadimka, pri čemu se novodobijene lekseme izgovaraju ili slovo po slovo (*JMDP* – JUAN MARTÍN DEL POTRO, *DY* – DONALD YOUNG, *TMF* – The Mighty Fed(erer), *PMK* – Poor Man's Kafelnikov – NIKOLAY DAVYDENKO) ili, pak, dobijaju potpun fonološki oblik, kao u slučaju nadimka *The GOAT* (The Greatest of All Time – ROGER FEDERER).

Konačno, zabeleženi su veoma malobrojni, ili čak samo pojedinačni, slučajevi **kompozicije** (eng. *compounding*) – *Topspinmonkey* (RAFAEL NADAL), *Braveheart* (ANDY MURRAY), *DoucheStamp* (JÜRGEN MELZER), *NoDjoke* (NOVAK ĐOKOVIĆ), kao i **reduplikacije** (eng. *reduplication*) – *Jo Jo* (JO WILFRIED TSONGA).

2.1.2. Morfosintaksička struktura nadimka kao imeničke sintagme

Kad je u pitanju morfosintaksička struktura nadimka kao imeničke sintagme, preovlađuju tri strukture:

1) sintagma realizovana kao sama (zajednička ili vlastita) imenica ili pridev u imeničkoj funkciji, s mogućom premodifikacijom u vidu određenog člana ili titule u nadimcima na engleskom i španskom jeziku:

<i>Tsunami</i> (TSONGA)	<i>The Iberian</i> (NADAL)
<i>Avatar</i> (RAONIĆ)	<i>The Giant</i> (KARLOVIĆ)
<i>Grandpa</i> (ISNER)	<i>The Dog</i> (DOLGOPOLOV)
<i>Rusty</i> (HEWITT)	<i>The Wall</i> (FERRER)
<i>Felicity</i> (LÓPEZ)	<i>The Joker</i> (ĐOKOVIĆ)

<i>Elf</i> (Del POTRO)	<i>The Colonel</i> (YOUZHNY)
<i>Shark</i> (NIEMINEN)	<i>The Worm</i> (ANDERSON)
<i>Kiwi</i> (KIEFER)	<i>The Panther</i> (BERLOCQ)
<i>Conqueror</i> (SOUSA)	<i>The Sex</i> (ŠTĚPÁNEK)
<i>Conquistador</i> (SOUSA)	<i>The Head</i> (ALMAGRO)
<i>Poussin</i> (SIMON)	<i>The Apprentice</i>
<i>Popsicle</i> (POSPISIL)	(GRANOLLERS PUJOL)
<i>Pole-verizer</i> (JANOWICZ)	<i>El Niño</i> (NADAL)
(S) <i>Bratko</i> (DIMITROV)	<i>El Toro</i> (NADAL)
(S) <i>Kum</i> (MURRAY)	<i>El Cabezón</i> (ALMAGRO)
(S) <i>Zavodnik</i> (ŠTĚPÁNEK)	<i>Mr peRFect</i> (FEDERER)
(S) <i>Naduvenko</i> (FEDERER)	<i>Dr Ivo</i> (KARLOVIĆ)
<i>The Maestro</i> (FEDERER)	<i>Capt.Wasabi</i> (FEDERER)
<i>The Missile</i> (RAONIĆ)	

2) imenička sintagma realizovana kao (zajednička ili vlastita) imenica premodifikovana pridievom ili imenicom u pridevskoj funkciji i/ili određenim članom ili titulom u engleskom i španskom jeziku:

<i>Swiss Knife</i> (FEDERER)	<i>Simple Simon</i> (SIMON)
<i>King Roger</i> (FEDERER)	<i>Chicken Legs</i> (SIMON)
<i>Basel Dazzle</i> (FEDERER)	<i>Baby Owl</i> (SIMON)
<i>Square Mouth</i> (MURRAY)	<i>Baby Federer</i> (DIMITROV)
<i>Pirate Boy</i> (NADAL)	<i>Baby Fed</i> (DIMITROV)
<i>Raging Bull</i> (NADAL)	<i>Baby Novak</i> (ČORIĆ)
<i>Arse Picker</i> (NADAL)	<i>Baby Nole</i> (ČORIĆ)
<i>Canadian Missile</i> (RAONIĆ)	<i>Baby Đoković</i> (ČORIĆ)
<i>Smokin' Jo Willy</i> (TSONGA)	<i>Hot Sauce</i> (VERDASCO)
<i>Big John</i> (ISNER)	<i>Fat Albert</i> (MONTAÑÉS)
<i>Big Vic</i> (HĂNESCU)	<i>Judge Ito</i> (ITO)
<i>Disco Tommy</i> (HAAS)	<i>Thunder Lips</i> (ŠTĚPÁNEK)
<i>Prince Nikolay</i> (DAVYDENKO)	<i>Purple Pimp</i> (ŠTĚPÁNEK)
<i>Machine Davydenko</i> (DAVYDENKO)	<i>Lavender Lothario</i> (ŠTĚPÁNEK)
<i>Special Kei</i> (NISHIKORI)	<i>Identical Intimidators</i> (the BRYANS)
<i>Gentleman Warrior</i> (NISHIKORI)	(S) <i>Dobri džin</i> (DEL POTRO)
<i>Big Bird</i> (BERDYCH)	(S) <i>Lepi Radek</i> (ŠTĚPÁNEK)
<i>South Tyrolean Sex Machine</i> (SEPPI)	<i>The Swiss Maestro</i> (FEDERER)
<i>The Swiss Colossus</i> (FEDERER)	<i>The Swiss Magician</i> (FEDERER)
<i>The Artful Roger</i> (FEDERER)	<i>The Indian Express</i> (PAES i BHUPATHI)

<i>The Golden Boy</i> (MURRAY)	<i>The Indo-Pak Express</i>
<i>The Incredible Sulk</i> (MURRAY)	(BOPANNA i QURESHI)
<i>The Real Swiss Number 1</i> (WAWRINKA)	<i>The Big Three</i> (FEDERER, NADAL, ĐOKOVIĆ)
<i>The Little Man</i> (FERRER)	<i>The Big Four</i> (FEDERER, NADAL, ĐOKOVIĆ i MURRAY)
<i>The Big Man</i> (KARLOVIĆ)	<i>El Gato Rapido</i> (FERRER)
<i>The Flying Finn</i> (NIEMINEN)	<i>Mr Nice Guy</i> (FERRER)
<i>The Wonder Twins</i> (braća BRYAN)	

3) imenička sintagma u kojoj je (zajednička ili vlastita) imenica postmodifikovana predloškom sintagmom ili, u srpskom jeziku, genitivnom konstrukcijom, uz moguću premodifikaciju u vidu određenog člana u engleskom i španskom jeziku:

<i>The Magician of Precision</i> (FEDERER)	<i>The Bad Boy of Tennis</i> (KYRGIOS)
<i>The Slice of Switzerland</i> (FEDERER)	<i>Muhammed Ali of Tennis</i> (TSONGA)
<i>The King of Clay</i> (NADAL)	<i>Tower of Tandil</i> (DEL POTRO)
<i>The Bull of Mallorca</i> (NADAL)	<i>La Tore de Tandil</i> (DEL POTRO)
<i>The Matador of Spin</i> (NADAL)	(S) <i>Kralj šljake</i> (NADAL)
<i>The Pearl de Manacor</i> (NADAL)	
<i>The Marathon Man of Tennis</i> (ISNER)	

4) sintagma u kojoj je vlastito ime postmodifikovano imeničkom sintagmom u kojoj je imenica najčešće premodifikovana određenim članom:

<i>Stan the Man</i> (WAWRINKA)
<i>Federer the Destroyer</i> (FEDERER)
<i>Tomić the Tank Engline</i> (TOMIĆ)
<i>Sam the Eagle</i> (ČILIĆ)
<i>Jürgen Meltdown</i> (MELZER)
<i>Tommy Boy</i> (HAAS)

5) imenička sintagma postmodifikovana relativnom klauzom:

The Little Russian Who Could (DAVYDENKO)

6) eliptična klauza:

Ever Tried Ever Failed (WAWRINKA)

2.2. Kreativnost na sadržinskom nivou

Prilikom analize sadržinskih (semantičkih, stilističkih i pragmatičkih) svojstava odabralih nadimaka najpre će se uzimati u obzir aspekti asocijativnog značenja, prevashodno ekspresivnog i konotativnog, onako kako ih definiše Prćić (Prćić, 2008). Pod ekspresivnim značenjem podrazumeva ono koje „proističe iz spleta različitih osobina komunikatora, kao i njihovih stavova i raspoloženja prema ostalim komunikatorima ili prema predmetu komunikacije“, dok konotativno značenje „proističe iz spleta različitih subjektivnih reagovanja na objektivnu stvarnost, uslovljenih najčešće ranijim individualnim ili kolektivnim iskustvom komunikatora, ali i vremenom razvijenom trajnjom povezanošću neke lekseme s izvesnim pojavama i pojmovima“ (Prćić, 2008: 29). Stoga, pozitivno intoniran vrednosni sud o određenom teniseru ogleda se u nastanku i upotrebi **ameliorativnog** nadimka, a negativni **pejorativnog**, pri čemu će se u celom radu koristiti ova dva, već u uvodnom odeljku istaknuta, De Beaugrandeova termina. Osim ove dve najopštije kategorije, u ovom odeljku biće razmatrani i nadimci zasnovani na fizičkim ili karakternim osobinama igrača i karakterističnom stilu igre, na nacionalnom ili lokalnom značaju tenisera, te nadimci nastali pod uticajem književnosti, umetnosti i popularne kulture. Obeležja ameliorativnosti ili pejorativnosti vezuju se za nadimke i unutar ovih klasa, te će zato povremeno dolaziti do svrstavanja jednog nadimka u više grupa, pošto on istovremeno može ispunjavati nekoliko kriterijuma koji su ključni za formiranje određene klase.

Pre nego što budu navedeni i opisani ostali primeri iz korpusa, valja naglasiti i da velik broj zabeleženih nadimaka predstavlja izuzetno uspele i kreativne **igre rečima** (eng. *wordplay*). Kao i u Panić Kavgić (Panić Kavgić, 2014: 401), pod igrom rečima u užem smislu podrazumeva se pre svega poigravanje značenjem, dok , šire posmatrano, to može biti svaka kreativna upotreba jezika u cilju nastanka upečatljivog nadimka. Kad se radi o poigravanju značenjem, pre svega kroz dvosmislenost nastalu usled leksičke polisemije ili homonimije, ovde će biti spomenuti nadimci poput:

- *The Slice of Switzerland* – ROGER FEDERER (reč 'slice' odnosi se kako na kako na teniski termin 'slajs' – „zasecanje“ loptice prilikom izvođenja udarca, tako i na krišku švajcarskog sira)
- *Swiss Knife* – ROGER FEDERER (švajcarski nožić – čuveni putni rezvizit i nož u vidu reketa kojim Federer „seče“ lopticu prilikom udarca)
- *Tomić the Tank Engine* – BERNARD TOMIĆ ('tank' – vagon, tj. lokomotiva u animiranoj seriji *Thomas the Tank Engine* i ista reč kojom se opisuje namerna lošija igra tenisera s ciljem čuvanja energije za kasnije faze meča ili za neke druge mečeve).

2.2.1. Ameliorativni nadimci

U korpusu je pronađeno trostruko više ameliorativnih nego pejorativnih nadimaka. Zabeleženi **ameliorativni nadimci**, kojima se jasno ističe govornikov

pozitivan stav, a koji će ponaosob biti objašnjeni i opisani u odeljcima 2.2.3., 2.2.4., 2.2.5. i 2.2.6., jesu sledeći:

1) nadimci kojima se ističu superiorne, gotovo nadljudske fizičke i sportske sposobnosti tenisera i dominantan stil igre:

*Supernovak, Serbinator, Superhuman, NoDjoke (NOVAK ĐOKOVIĆ);
 FedEx (The Fed Express), Mr peRFect, Federator, Swiss Knife, The (Swiss) Maestro, The Swiss Magician, The Swiss Colossus, The Artful Roger, Roger Dodger, Basel Dazzle, King Roger, The Magician of Precision, TMF, Federer the Destroyer (ROGER FEDERER)
 The King of Clay, The Pearl de Manacor, El Niño, Raging Bull, The Bull of Mallorca, The Matador of Spin, Jet Boy, El Toro (RAFAEL NADAL)
 The Golden Boy (ANDY MURRAY)
 Stan the Man, Stanimal, Wowrinka (STAN WAWRINKA)
 Tsunami, Muhammed Ali of Tennis, Ali (JO WILFRIED TSONGA)
 Air K, Special K (KEI NISHIKORI)
 El Gato Rapido (DAVID FERRER)
 G-Force, Prime Tim, Baby Federer, Baby Fed (GRIGOR DIMITROV)
 The Marathon Man (of Tennis) (JOHN ISNER)
 The Missile, The Maple Leaf Missile, Canadian Missile (MILOŠ RAONIĆ)
 Dr Ivo (IVO KARLOVIĆ)
 The Little Russian Who Could, Professor Nikolay, Machine Davydenko (NIKOLAY DAVYDENKO)
 The Flying Finn (JARKKO NIEMINEN)
 Birdman (TOMÁŠ BERDYCH)
 Sliderman, Gale Force (GAËL MONFILS)
 Bagman (MARCOS BAGHDATIS)
 X-man (XAVIER MALISSE)
 Pole-verizer (JERZY JANOWICZ)
 Atomic (BERNARD TOMIĆ)
 The Boy Bombshell (LLEYTON HEWITT)
 The Dominator (DOMINIC THIEM)
 The Panther (CARLOS BERLOCQ)
 Conqueror, Conquistador (JOÃO SOUSA)
 Baby Novak, Baby Nole, Baby Đoković (BORNA ČORIĆ)
 Young Ryan Express (RYAN HARRISON)
 The Indian Express (LEANDER PAES i MAHESH BHUPATHI)
 The Indo-Pak Express (ROHAN BOPANNA i AISAM-UL-HAQ QURESHI)
 The Wonder Twins, Identical Intimidators (MIKE i BOB BRYAN)*

2) nadimci kojima se prevashodno ističu pozitivne osobine i crte same ličnosti tenisera i mogućnosti poistovećivanja gledaoca s teniserom kao dobrim čovekom:

(S) *Roda* (ROGER FEDERER)
Braveheart; (S) *Kum* (ANDY MURRAY)
Mr Nice Guy (DAVID FERRER)
(S) *Dobri džin* (HUAN MARTÍN DEL POTRO)
Gentleman Warrior (KEI NISHIKORI)
Showtime Dimitrov; (S) *Bratko* (GRIGOR DIMITROV)
Prince Nikolay (NIKOLAY DAVYDENKO)

3) nadimci kojima se ističe prestižno mesto tenisera na rang listi Asocijacije teniskih profesionalaca i/ili u teniskoj istoriji:

The GOAT (ROGER FEDERER)
Nada1 (RAFAEL NADAL)
No1e (NOVAK ĐOKOVIĆ)
The Real Swiss Number 1 (STAN WAWRINKA)
Project 45, Project Grand Slam (KEI NISHIKORI)

4) nadimci kojima se naglašavaju pozitivni aspekti fizičkog izgleda tenisera, poput visine, lepote, i slično:

Tower of Tandil, Big Argie Delpo (HUAN MARTÍN DEL POTRO)
The Big Man (IVO KARLOVIĆ)
Big Vic (VICTOR HĂNESCU)
Deliciano, F-Lo (FELICIANO LÓPEZ)
FeVer (FERNANDO VERDASCO)
South Tyrolean Sex Machine (ANDREAS SEPPI)
Colin Farrell Kiefer (NICHOLAS KIEFER)

Kao podgrupa ameliorativnih nadimaka izdvajaju se **hipokoristici** (eng. *hypocorism*) – varijante **imena od milja** (eng. *petname/calling name*) za neku osobu koja je govorniku draga. Oni su svrstani u ameliorativne jer izvorno uglavnom predstavljaju nadimke kojima se igračima u neformalnom tonu obraćaju članovi porodice i bliski prijatelji, te je asocijacija koju bude nedvosmisleno pozitivna, iako, za razliku od prethodno navedene „glavne“ grupe ameliorativnih nadimaka, pozitivna konotacija nije toliko očigledna i sadržinski se ne može iščitati iz samog imena, te stoga ipak ne bi bili prototipski predstavnici ove grupe.

Hipokoristici su u većini slučajeva uočeni kod igrača sa slovenskog (srpskog, hrvatskog, ruskog, češkog, slovačkog i bugarskog) i romanskog (francuskog, španskog i italijanskog) govornog područja. U ovu grupu bi spadali:

(S) <i>Viki</i> (VIKTOR TROICKI)	<i>Richie</i> (RICHARD GASQUET)
(S) <i>Ziki</i> (NENAD ZIMONJIĆ)	<i>Gilly</i> (GILLES SIMON)
(S) <i>Duci</i> (DUŠAN LAJOVIĆ)	<i>Jim</i> (JÉRÉMY CHARDY)
(S) <i>Fića</i> (FILIP KRAJINOVIC)	<i>Tomito</i> (TOMMY ROBredo)

(S) <i>Ika</i> (ILIJA BOZOLJAC)	<i>Bati</i> (ROBERTO BAUTISTA AGUT)
(S) <i>Roda</i> (ROGER FEDERER)	<i>Chello</i>
(S) <i>Tipsa</i> (JANKO TIPSAREVIĆ)	(MARCEL GRANOLLERS PUJOL)
(S) <i>Čila</i> (MARIN ČILIĆ)	<i>Charly</i> (CARLOS BERLOCQ)
<i>Dodo</i> (IVAN DODIĆ)	<i>Andy, Seppio</i> (ANDREAS SEPPI)
<i>Grisha</i> (GRIGOR DIMITROV)	<i>Fogna</i> (FABIO FOGNINI)
<i>Dima</i> (DMITRY TURSUNOV)	<i>Sammy</i> (SAM QUERREY)
<i>Kolya</i> (NIKOLAY DAVYDENKO)	<i>Stevie</i> (STEVE JOHNSON)
<i>Mis(c)ha, Miki</i> (MIKHAIL YOZHNY)	<i>Bernie</i> (BERNARD TOMIĆ)
<i>Berdy</i> (TOMÁŠ BERDÝCH)	<i>Baggy</i> (NICOS BAGHDATIS)
<i>Steps</i> (RADEK ŠTĚPÁNEK)	<i>Hasi</i> (TOMMY HAAS)
<i>Vashy</i> (VASEK POSPISIL)	<i>Kohli, Peppo</i> (PHILIPP KOHL SCHREIBER)
<i>Kližko</i> (MARTIN KLIŽÁN)	<i>Benni</i> (BENJAMIN BECKER)
<i>Ali, Benki</i> (ALJAŽ BEDENE)	<i>Rogi, Fedi</i> (ROGER FEDERER)

Valja, međutim, biti oprezan prilikom olakog poistovećivanja deminutivnih nadimaka s hipokoristicima, pošto deminutivi, za razliku od pravih hipokoristika, neretko mogu imati pejorativan prizvuk, poput srpskog nadimka *Rafica* za RAFAELA NADALA. U principu, hipokoristici se mogu formirati na tri načina: skraćivanjem vlastitih imena (*Viki*), oponašanjem dečijeg govora (*rukica*) ili dodavanjem deminutivnih nastavaka (*Milkica*), pri čemu se, na primer *ručica* i *Milčica* obično smatraju deminutivima, a *rukica* i *Milkica*, iako imaju deminutivni nastavak, hipokoristikom od imenice 'ruka' i imena MILKA jer se koriste od milošte ili kao tepanje. Neretko, međutim, isti oblik reči je istovremeno i deminutiv i hipokoristik (*Perica* od PETAR). Dakle, osnovni i najvažniji kriterijum za razgraničavanje „običnih“ deminutiva od deminutivnih hipokoristika, što je značajno za klasifikovanje nadimaka tenisera poput *Rafice*, ostaje pozitivno ili negativno konotativno značenje koje u jezičkoj zajednici ima određeni nadimak, odnosno, činjenica da hipokoristici moraju uvek da budu 'imena od milja', za razliku od deminutiva koji mogu imati bilo pozitivnu ili negativnu vrednosnu orijentaciju.

2.2.2. Pejorativni nadimci

Pejorativni nadimci, kojima se jasno ističe negativan stav govornika (najčešće navijača najvećeg rivala) prema određenom igraču, zabeleženi su u znatno manjem broju od ameliorativnih, ali su neki od njih veoma slikoviti i lakše se pamte od onih sa pozitivnom konotacijom. Ovo se dešava zbog toga što se njima nedvosmisleno ismevaju igračeve očigledne mane i slabosti, bilo karakterne, fizičke ili socijalne prirode, kao u sledećim slučajevima, koji će kasnije biti ponaosob predstavljeni i objašnjeni u odeljcima 2.2.3., 2.2.4., 2.2.5. i 2.2.6.:

1) nadimci kojima se ukazuje na igračevu neprimamljivu i jednoličnu igru na terenu:

Topspinmonkey (RAFAEL NADAL)
The Incredible Sulk (ANDY MURRAY)
Simple Simon (GILLES SIMON)
Bored (TOMMY ROBREDO)
The Apprentice (MARCEL GRANOLLERS PUJOL)
Jürgen Meltdown (JÜRGEN MELZER)

2) nadimci kojima se upućuje na negativne karakterne osobine ili loše navike igrača:

Dopeovic, Chok(e)ovic, Choker (NOVAK ĐOKOVIĆ)
Frauderer, Darth Federer, Fedirka; (S) Naduvenko (ROGER FEDERER)
Arse Picker, Nadull (RAFAEL NADAL)
The Incredible Sulk, Muzzard (ANDY MURRAY)
Grandpa (JOHN ISNER)
Tomić the Tank Engine (BERNARD TOMIĆ)
The Bad Boy (of Tennis), Wild Thing (NICK KYRGIOS)
Malaise (XAVIER MALISSE)
Hot Sauce, Tabasco (FERNANDO VERDASCO)
The Sex, Purple Pimp, Lavender Lothario; (S) Zavodnik (RADEK ŠTĚPÁNEK)

3) nadimci kojima se skreće pažnja na teniserov neprivlačan fizički izgled ili upadljive telesne detalje:

Square Mouth (ANDY MURRAY)
Baby Owl, Chicken Legs (GILLES SIMON)
Tubbs (FELICIANO LÓPEZ)
The Head, El Cabezón (NICOLÁS ALMAGRO)
Pico (JUAN MONACO)
Thunder Lips; (S) Lepi Radek (RADEK ŠTĚPÁNEK)
Fat Albert (ALBERT MONTAÑÉS)

4) nadimci kojima se upućuje na trenutni lošiji plasman igrača na rang listi ili pad u formi i kvalitetu igre:

No2e (NOVAK ĐOKOVIĆ)
Nada2 (RAFAEL NADAL)
Ever Tried Ever Failed (STAN WAWRINKA)

2.2.3. Nadimci zasnovani na fizičkim ili karakternim osobinama i osobenom stilu igre

Osim opšte podelje na ameliorativne i pejorativne, i bez obzira na to da li imaju pozitivnu ili negativnu konotaciju ili su konotativno neutralni, nadimci mogu biti

asocijativno utemeljeni na fizičkim i karakternim osobinama igrača, ili pak na karakterističnom stilu igre i ponašanja na teniskom terenu i/ili van njega. Tako se među nadimcima zasnovanim na **izgledu (fizičkim osobinama)** igrača po svojoj asocijativnoj snazi izdvajaju sledeći:

- *Mowgli, Pirate Boy, The Bull of Mallorca* (NADAL – nalik na Kiplingovog junaka, sa maramom poput gusarske, uvek pun snage i s mišićima kao u bika);
- *Square Mouth, The Incredible Sulk* (MURRAY – karakterističnog oblika vilice, po terenu se između poena uvek kreće kao da će da klone)
- *The Giant, The Big Man, Big John, Big Bird, Big Vic, Tower of Tandil, Big Argie Delpo* (KARLOVIĆ, ISNER, BERDYCH, HĂNESCU, DEL POTRO – veoma visoki igrači)
- *Elf* (DEL POTRO – lice nalik na vilenjaka, naročito uši)
- *The Little Man* (FERRER – jedan od najnižih igrača među prvih 100)
- *Pico* (MONACO – porodični nadimak muškaraca u porodici MONACO, zbog velikog nosa jednog od predaka)
- *Avatar* (RAONIĆ – jako dugih ruku i nogu, kao biće iz istoimenog filma)
- *Deliciano, Tubbs* (LÓPEZ – privlačnog izgleda, naročito po mišljenju MURRAYEVE majke Judy koja mu je nadenula prvi nadimak, ali i poznat po tome što ne vodi računa o ishrani, zbog čega ga je drugim spomenutim nadimkom prozvao VERDASCO)
- *South Tyrolean Sex Machine* (SEPPI – privlačnog izgleda, lepih očiju i plave kose)
- *The Worm* (ANDERSON – visok, mršav i izdužen poput crva)
- *Dreddy* (BROWN – duga kosa sa dredlocima)
- *Disco Tommy* (ROBREDO – nekada duga crna kosa, poput disco muzičara)
- *Fat Albert* (MONTAÑÉS – relativno nizak igrač koji je, naročito u prošlosti, imao višak kilograma)
- *The Panther* (BERLOCK – igrač koji fizičkim izgledom – naročito crnom kosom – načinom kretanja i brzinom podseća na pantera)
- *The Head, El Cabezon* (ALMAGRO – igrač čiji fizički izgled karakteriše lako uočljiva nesrazmerna između veličine glave i ostatka tela)
- *Shark* (NIEMINEN – lice i pogled nalik na ajkulu)
- *Baby Owl, Chicken Legs, Poussin* (SIMON – mršav igrač, tankih nogu i nesrazmerno velike glave)
- *DoucheStamp* (MELZER – upadljiva tetovaža na gornjem delu leđa)
- *The Sex, Thunder Lips, Purple Pimp, Lavender Lothario; (S) Lepi Radek, (S) Zavodnik* (ŠTĚPÁNEK – uprkos konfliktnom karakteru, neprimamljivom fizičkom izgledu i upadljivo velikim usnama, redovno uspeva da osvoji lepe mlađe žene).

Uporedno s onima koju bude asocijacije na fizički izgled, javljaju se i nadimci

zasnovani na **karakternim osobinama** igrača, poput:

- *Djoker, Jokeovic, The Joker* (ĐOKOVIĆ – sklonost ka uveseljavanju publike šalama i imitacijama)
- *Braveheart* (MURRAY – u vimblodonskom finalu pokazao je hrabrost i odlučnost da se domogne trofeja)
- *The Incredible Sulk* (MURRAY – po pravilu mrgodan, ljut na samog sebe i zatvoren)
- *Fedirka* (FEDERER – papučar, odluke donosi pod uticajem svoje supruge MIRKE)
- *Grandpa* (ISNER – za vreme studija sve je radio sporo poput starca, kao da uvek ima vremena)
- *Mr Nice Guy* (FERRER – važi za jednog od najkorektnijih igrača među teniserima)
- *Ever Tried Ever Failed* (WAWRINKA – dugo je bio nadomak velikih trofeja koji su mu uvek izmicali, deo Beckettovog citata koji je istetovirao na svoju podlakticu)
- *Gentleman Warrior* (NIŠHIKORI – borben duhom, uz stalno poštovanje protivnika)
- *Showtime Dimitrov* (DIMITROV – voli zabavu na terenu i van njega, učestvuje u ekstremnim sportovima i izazovima)
- *DJ Dmi* (TURSUNOV – voli muziku, van terena često je u ulozi di-džeja)
- *Hot Sauce, Tabasco* (VERDASCO – poseduje karakteristično južnjački temperament i privlačan mediteranski izgled)
- *Machine Davydenko* (DAVYDENKO – ne pokazuje emocije, na terenu i van njega ostavlja utisak mašine koja savršeno radi).

U nadimke zasnovane na **osobenom stilu igre i ponašanja na terenu** spadaju:

- *Supernovak, Superhuman, Falcon* (ĐOKOVIĆ – odlikuje se izvanrednom izdržljivošću i „preletanjem“ s jednog kraja terena na drugi, u patikama sa simbolom sokola)
- *El Niño, The King of Clay, Topspinmonkey, The Matador of Spin* (NADAL – na terenu ima snagu ciklona, najbolje igra na šljaci, a glavno oružje mu je forhend sa mnogo spina)
- *Arse Picker* (NADAL – ima neprijatnu i iritirajuću naviku koja je vremenom prerasla u tik, da pre svakog svog servisa namešta šorts na stražnjici)
- *The Swiss Maestro, MR peRFect, The Magican of Precision, Swiss Knife, Federator* (FEDERER – odlikuje se elegantnim i efikasnim stilom igre, precizan i praktičan poput čuvenog švajcarskog nožića, efikasno eliminiše protivnike)
- *Baby Novak, Baby Nole, Baby Đoković* (ĆORIĆ – prema stilu igre izuzetno

podseća na ĐOKOVIĆA)

- *Baby Federer G-Force, Prime Time* (DIMITROV – prema stilu igre izuzetno podseća na FEDERERA, udarci su mu veoma efikasni i atraktivni)
- *Air K* (NISHIKORI – veoma je brz, odaje utisak kao da leti po terenu i u vazduhu hvata lopticu)
- *The Missile* (RAONIĆ – odlikuje se najbržim i najpreciznijim servisom)
- *Tsunami* (TSONGA – igra veoma snažno i precizno)
- *Sliderman* (MONFILS – čuven po akrobatskom proklizavanju i neverovatnoj rastegljivosti nogu, ne samo na šljaci, nego i na tvrdim podlogama)
- *The Wall* (FERRER – uspeva da stigne i vrati skoro svaku lopticu, za protivnika neprobojan poput zida)
- *The Flying Finn* (NIEMINEN – veoma je brz i odlično pokriva ceo teren)
- *The Boy Bombshell* (HEWITT – izuzetno jako i precizno udara lopticu)
- *Atomic* (TOMIĆ – kad je raspoložen za tenis, toliko je dobar na terenu da mu je igra na početku karijere nazvana ‘atomskom’)
- *Conqueror, Conquistador* (SOUSA – ‘osvaja’ teren i dominira samouverenim stilom igre)
- *Pole-verizer* (JANOWICZ – servis mu je toliko brz i jak da lopticom skoro „smrvi“ protivnika – od eng. *pulverize*)
- *Simple Simon* (SIMON – poznat po krajnje jednostavnom i dosadnom stilu igre)
- *Boredö* (ROBREDO – čuven po jednoličnom i dosadnom stilu igre)
- *Tomić the Tank Engine* (TOMIĆ – poznat po čudnim oscilacijama u igri za vreme meča, ne skriva činjenicu da ponekad namerno gubi ili lošije igra da bi sačuvao energiju – eng. *tanking*)
- *Wild Thing, The Bad Boy of Tennis* (KYRGIOS – čuven po čestim ispadima i svađama na terenu i nesportskom ponašanju prema sudiji, protivniku i publici)
- *Jürgen Meltdown* (MELZER – igra mu se često raspadne onda kad deluje da je najbolja).

2.2.4. Nadimci zasnovani na nacionalnom ili lokalnom značaju tenisera

U ovu kategoriju spadaju nadimci koji ukazuju na to da određeni igrač predstavlja simbol svoje zemlje ili kraja iz kog potiče i da njegov značaj nadilazi puko takmičenje pod zastavom svoje države. Možda je najupečatljiviji primer KEIJA NISHIKORIJA, koga su u japanskoj teniskoj federaciji još u juniorskim danima prozvali *Project 45*, jer je prvobitni plan bio da se plasira na tu poziciju na listi ATP-a, što bi bio najbolji plasman nekog japanskog igrača u istoriji. Nakon što je Kei nadmašio ovakva očekivanja i plasirao se među prvih deset, pa i pet igrača, novi nadimak u Japanu mu je *Project Grand Slam*, čime sunarodnici izražavaju svoju nadu da će postati prvi teniser iz ove zemlje koji je osvojio jedan od četiri najprestižnija turnira. Slede još neki primjeri nadimaka koji pokazuju da igrač u

najboljem svetlu predstavlja sredinu iz koje potiče:

- *The Golden Boy* (MURRAY, nakon osvajanja zlatne medalje na Olimpijskim igrama u Londonu)
- *Braveheart* (MURRAY, kao ponosni predstavnik Škotske, čiji je najpoznatiji nacionalni junak William Wallace, ovekovečen u nagrađivanom filmskom spektaklu *Braveheart*)
- *The Iberian, The Pearl de Manacor, The Bull of Mallorca* (NADAL, koji je kao vrhunski sportista najblistaviji predstavnik naroda na Iberijskom poluostrvu; u lokalnom kontekstu predstavlja ponos grada Manakora na ostrvu Majorci, gde i danas živi)
- *The Swiss Colossus, The Slice of Switzerland, Swiss Knife* (FEDERER, koga smatraju najvećim švajcarskim sportistom i teniserom sa najboljim behkend slajs udarcem, koji podseća na sećenje švajcarskog sira, i to čuvenim švajcarskim nožićem)
- *Big Argie Delpo, Tower of Tandil* (DEL POTRO, koji svojom impozantnom visinom simbolizuje moć Argentine i svog grada Tandila)
- *The Maple Leaf Missile, Canadian Missile* (RAONIĆ, čiji brzi i jaki servisi oslikavaju snagu Kanade, države čiji je simbol javorov list)
- *Conqueror, Conquistador* (SOUZA, rođen u istom gradu kao i prvi portugalski kralj i osvajač Alfonso I; njegova dominacija na terenu podseća na osvajačke pohode slavnog kralja)
- *Pole-verizer* (JANOWICZ, čija jačina servisa koji može da smrvi protivnika asocira na moć Poljske)
- *Prince Nikolay* (DAVYDENKO, čija igra oličava moć nekadašnje Carske Rusije)
- *South Tyrolean Sex Machine* (SESSI, koji predstavlja simbole lepote i privlačnosti muškaraca severne Italije)
- *The Indian Express* (PAES i BHUPATHI, koji poput brzog voza – omiljenog prevoznog sredstva u Indiji – pobeđuju svoje protivnike u konkurenciji dublova).

2.2.5. Nadimci nastali pod uticajem književnosti, umetnosti i popularne kulture

Iza mnogih kreativnih nadimaka tenisera kriju se manje ili više očigledne, vizuelne ili karakterne, asocijacije na likove ili autore iz sveta književnosti, muzičke i filmske umetnosti i industrije, istorijske ličnosti, na nacionalne običaje, te razne vidove popularne kulture. Neki od najzanimljivih jesu sledeći:

- FEDERER: *The Artful Roger, Roger Dodger* (The Artful Dodger – snalažljivi lik iz romana *Oliver Twist*), *Darth Federer* (Darth Vader – negativan lik iz filmskog serijala *Star Wars*), *FedEx* (američka služba brze pošte Federal Express)
- NADAL: *Mowgli* (lik iz romana *The Jungle Book*), *The Matador of Spin*

- (aluzija na 'matadors of Spain')
- WAWRINKA: *Ever Tried Ever Failed* (deo citata iz teksta Samuela Becketta, istetoviranog na igračevoj podlaktici)
  - MURRAY: *Braveheart* (istorijska ličnost William Wallace, popularizovana kroz film *Braveheart*), *The Incredible Sulk* (*The Incredible Hulk* – lik superheroja iz istoimenog stripa i filma)
  - HEWITT: *Rusty* (lik plavokosog dečaka iz filma *National Lampoon's Vacation*), *Rocky* (naslov teniserovog omiljenog filma)
  - SIMON: *Gilou* (lik iz francuske serije *Spiral*), *Commodus* (istorijska ličnost koju u filmu *Gladiator* tumači glumac Joaquin Phoenix, na koga SIMON veoma liči)
  - RAONIĆ: *Avatar* (*Avatar* – dugonogo i dugoruko stvorenje iz istoimenog filma)
  - LÓPEZ: *F-Lo, LaLo* (prema J-Lo – Jennifer Lopez, asocijacija na lepotu i privlačnost tenisera, poređenje s najpoznatijom lepticom među pevačicama)
  - MALISSE: *X-man* (asocijacija na istoimene superheroje iz filmskog i strip serijala *X-men*, prema početnom slovu imena belgijskog tenisera – XAVIER)
  - ROBREDO: *Jack Bauer* (igračev omiljeni lik, iz serije 24)
  - TOMIĆ: *Tomić the Tank Engine* (prema animiranom serijalu *Thomas the Tank Engine*)
  - DOLGOPOLOV: *The Dog* (*Who Let the Dogs Out?* – jedna od teniserovih omiljenih pesama)
  - ĐOKOVIĆ: *Screech* (lik iz serije *Saved by the Bell*)
  - ČILIĆ: *Tuxedo Mask* (lik iz anime *Sailor Moon*); *Sam the Eagle* (velika sličnost s istoimenim likom orla iz serijala *The Muppet Show*)
  - KIEFER: *Colin Farrell Kiefer* (fizička sličnost s glumcem Collinom Farrellom)
  - VERDASCO: *Tabasco* (marka ljutog sosa)
  - ITO: *Judge Ito* (sudija na suđenju američkoj sportskoj zvezdi O. J. Simpsonu).

U ovu kategoriju nadimaka spadali bi i oni koji su nastali na osnovu stvarne ili prepostavljene **sličnosti tenisera sa drugim poznatim sportistima**, bilo po izgledu, karakternim osobinama, stilu igre ili ponašanju:

- DIMITROV: *Baby Federer* – stil igre, naročito jednoručni bekhend
- GASQUET: *Baby Fed* – stil igre, naročito jednoručni bekhend
- ČORIĆ: *Baby Novak*, *Baby Nole*, *Baby Đoković* – stil igre, samouverenost i ponašanje
- TSONGA: *Muhammed Ali of Tennis*, *Baby Ali*, *Ali*, *Smokin' Jo Willy* (bokser Joe Frazier poznatiji kao Smokin' Joe Frazier) – boja kože, korputentnost,

bokserska telesna građa

- HARRISON: *Young Ryan Express* (igrač bejzbola Lynn Nolan Ryan, poznat pod nadimkom The Ryan Express) – brzina i preciznost bacanja loptice, tj. udarca
- MURRAY: *Muzza* (engleski fudbaler Paul Gascoigne, poznatiji kao Gazza) – kao nekada Gascoigne, najtalentovaniji sportista Velike Britanije u svojoj generaciji
- NISHIKORI: *Air K* (košarkaš Michael Jordan, s nadimkom Air Jordan) – velika brzina kretanja i karakteristična sposobnost „letenja“ po terenu
- DELBONIS: *Delbo* (po stilu igre smatraju ga DEL POTROVIM (*Delpovim*) naslednikom u Argentini)
- DAVYDENKO: *PMK* (Poor Man's Kafelnikov) – bleda kopija nekadašnjeg najboljeg ruskog i svetskog tenisera YEVGENYJA KAFELNIKOVA.

2.2.6. Nadimci nastali u određenoj prilici

Konačno, postoje nadimci koji su nastali u jednoj konkretnoj prilici, bilo značajnim ili relativno beznačajnim povodom, ali su ostali da prate tenisera, pri čemu je neretko i zaboravljena epizoda koja je iznadrila sam nadimak. U ovo kategoriju spadaju sledeći slučajevi:

- FEDERER: *Capt. Wasabi* (naslov bloga u kojem teniser opisuje svoje dogodovštine iz Tokija, između ostalog epizodu kad je svojoj supruzi podmetnuo jela sa ljutim japanskim vasabi sosom)
- ISNER: *The Marathon Man of Tennis* (ISNER je učesnik i pobednik najdužeg meča u istoriji tenisa, odigranog na Vimbldonu 2010. godine; trajao je 11 časova i 5 minuta, igran je tokom tri dana, a ISNER je pobedio MAHUTA rezultatom 6-4, 3-6, 6-7, 7-6, 70-68).
- WAWRINKA: *The Real Swiss Number 1* (nakon mnogo godina provedenih u senci svog uspešnijeg sunarodnika FEDERERA, u jednom trenutku je uspeo da bude bolje rangiran i time zvanično postane najbolji švajcarski igrač).
- BENNETEAU: *Apricot Bars* (duga diskusija o energetskim pločicama s kajsijom u koju se teniser jednom upustio)
- LÓPEZ: *Fidgiano* (NADALOV nadimak za svog prijatelja i saigrača, nastao kad je jednom davnom prilikom njegovo ime tako zazvučalo na NADALOVOM početničkom engleskom)
- ANDERSON: *The Worm* (zgoda prilikom surfovanja kad je svog prijatelja izgledom podsetio na crva)
- POSPIŠIL: *Popsicle* (rezultat pogrešnog izgovora kad je sportski komentator i bivši teniser BRAD GILBERT ovako izgovorio prezime tada još anonimnog igrača).

2.3. Leksička kreativnost na fonološkom nivou

Kako je zaključeno u Panić Kavgić (Panić Kavgić, 2014), u kreativnu upotrebu jezika na fonološkom planu spadala bi primena sredstava kojima se postiže zvučna, a u nekim slučajevima i vizuelna dopadljivost nadimka. Ovaj vid jezičke kreativnosti najvidljivije se ispoljava kroz **rimovanje** elemenata nadimka:

Stan the Man (WAWRINKA)
Prime Time (DIMITROV)
Roger Dodger (FEDERER)
The Magician of Precision (FEDERER)
Basel Dazzle (FEDERER)
Ever Tried Ever Failed (WAWRINKA)

Još češće se javlja **aliteracija** – ponavljanje istih suglasnika ili suglasničkih grupa na početku svakog od (ili većine) sastavnih delova nadimka:

Big Bird (BERDYCH)
BryBros (braća BRYAN)
The Boy Bombshell (HEWITT)
The Bad Boy (KYRGIOS)
The Flying Finn (NIEMINEN)
Jo Jo (TSONGA)
LaLo (LÓPEZ)
Lavender Lothario (ŠTĚPÁNEK)
The Marathon Man (ISNER)
Purple Pimp (ŠTĚPÁNEK)
Simple Simon (SIMON)
Tower of Tandil (DEL POTRO)
Tomić the Tank Engine (TOMIĆ)
The King of Clay (NADAL)

Ređe, uočena je i **asonanca** – javljanje istih samoglasnika unutar elemenata nadimka (*Big Vic* – HĂNESCU, *Jo Jo* – TSONGA).

Na fonološko-ortografskoj ravni nastaju efektne i kreativne kombinacije zvučne i pravopisne komponente koje dopadljivima čini fonološka i/ili pravopisna sličnost s odgovarajućom drugom leksemom, čime često dolazi kako do formalnog, tako i do pojmovnog slivanja dva elementa, kao u primerima:

Gale Force (GAËL > gale)
La Monf (MONFILS > La Manche)
Kiwi (KIEFER > kiwi)
F-Lo (FELICIANO LÓPEZ > Jennifer Lopez – J-Lo)
Reeshard (RICHARD > francuski izgovor imena)

Malaise (*MALISSE* > malaise)

Tsunami (*TSONGA* > tsunami)

Tipsy (*TIPSAREVIĆ* > tipsy)

2.4. Kreativnost na grafičko-vizuelnom nivou

Kreativnost na ovom nivou podrazumeva da sâm izgled, odnosno, pisani oblik nadimka postaje zanimljiv, specifičan i intrigantan usled nekonvencionalne, ali u datom (jezičkom i vanjezičkom) kontekstu prikladne simboličke i ikoničke upotrebe cifara i/ili velikih ili malih slova. Ovakvih primera u korpusu nema mnogo, ali oni koji su zabeleženi predstavljaju upečatljiv rezultat igre rečima i ciframa i lako ulaze u širu upotrebu zbog svoje vizuelne efektnosti. U ovu kategoriju spadaju:

- ĐOKOVIĆ: *No1e, No2e* (ameliorativni nadimak koji je nastao kad je igrač zauzeo prvo mesto na svetu, a pejorativni kad je pao na drugo)
- NADAL: *Nada1, Nada2* (ameliorativni nadimak koji je nastao kad je igrač zauzeo prvo mesto na svetu, a pejorativni kad je pao na drugo)
- FEDERER: *Mr. peRFect* (inicijali tenisera koji je savršen), *FedEx* (podsećanje na njegovu brzinu – poput najpoznatije ekspresne pošte), *The GOAT* (velika slova ikonički naglašavaju da je najbolji svih vremena)
- LÓPEZ: *F-Lo* (vizuelno prepoznatljiva paralela s nadimkom J-Lo)
- VERDASCO: *FeVer* (slivenica, sa zadržanim velikim početnim slovom prezimena u sredini, sa značenjem groznice koju njegov izgled izaziva među navijačicama)
- MIKE i BOB BRYAN: *BryBros* (slivenica, sa upečatljivim ponavljanjem slova **B**).

2.5. Kreativnost u nadimcima za strane igrače na srpskom jeziku

Veoma zanimljiv fenomen kad se radi o nadimcima koje stranim igračima daju ovdašnji novinari i ljubitelji tenisa jeste da se oni pre svega posmatraju kroz prizmu odnosa koje ti igrači imaju prema našim teniserima. Tako je Bugarin DIMITROV u Srbiji često *Bratko* (bug. *bratko*, u značenju ‘brat’, ‘brale’, ‘drugar’), zbog prijateljstva sa NOVAKOM ĐOKOVIĆEM, Škot ANDY MURRAY je *Kum* jer ga veže dugogodišnje drugarstvo sa našim najboljim igračem, zbog čega se jedno vreme u sportskoj štampi pisalo da će mu čak biti venčani kum. Španac VERDASCO je jedno vreme bio poznatiji kao *Zet*, dok je bio u vezi sa našom teniserkom ANOM IVANOVIĆ. Osim *Bratka*, *Kuma* i *Zeta* prijateljsko-rođačke veze upotpunjene FEDEREROV nadimak *Rođa*, kako ga zovu njegovi navijači u Srbiji. Još jedan igrač koji je u Srbiji veoma omiljen zbog svog korektnog ponašanja i dobrih odnosa sa našim teniserima jeste Argentinac HUAN MARTÍN DEL POTRO, uz koga je vezan nadimak *Dobri džin*.

S druge strane, antipatija prema češkom igraču ŠTĚPÁNEKU, koji je bio u

zategnutim odnosima s našim teniserom JANKOM TIPSAREVIĆEM, odražava se u pejorativnim nadimcima *Lepi Radek i Zavodnik*, iza kojih se krije aluzija na njegov neprivlačan fizički izgled i, uprkos tome, status zavodnika među teniserima. Zbog dugogodišnjeg rivalstva sa ĐOKOVIĆEM i stalnih tenzija oko trke za prvo mesto na svetu, Španac RAFAEL NADAL ovde je često uvredljivo imenovan deminutivom *Rafica*. Još jedan pejorativan nadimak vezan je za FEDERERA, koji je zbog svog nadmenog stava i suzdržanih emocija među ovdašnjim ĐOKOVIĆEVIM i NADALOVIM navijačima poneo nadimak *Naduvenko*. Nadimci s negativnom konotacijom ponekad su vezani samo za konkretne situacije, pa je tako još jedan Švajcarac, STAN WAWRINKA, inače cenjen među srpskim ljubiteljima tenisa, postao *Stenj* nakon maratonskih mečeva sa ĐOKOVIĆEM, tokom kojih je zbog fizičke iscrpljenosti glasno stenjao tokom poena, što inače nije odlika ovog igrača.

Konačno, neki nadimci na srpskom jednostavno predstavljaju prevode već ustaljenih nadimaka na engleskom, kao što je to slučaj sa RAFAELOM NADALOM, koji je i u Srbiji najpoznatiji kao *Kralj šljake* (eng. *King of Clay*), podloge na kojoj pokazuje najbolje rezultate u istoriji ovog sporta.

3. ZAKLJUČCI

Na osnovu iznesenih postavki, klasifikacija i mnoštva analiziranih primera, s pravom se može zaključiti da nadimci u svetu tenisa, ali i sporta uopšte, predstavljaju inspirativan jezički materijal i nepresušan izvor primene novih kreativnih sredstava na svim nivoima lingvističke analize. Polazeći od strukturne (tvorbene i morfosintaksičke), preko sadržinske, do fonološke, ortografske i grafičko-vizuelne komponente, prikazani nadimci igrača iz različitih delova sveta, koji potiču iz različitih jezičkih i društvenih sredina, ukazuju na jednu od lepih strana globalnog fenomena popularnosti profesionalnog sporta – kulturnu i jezičku šarolikost koja svoj najbolji izraz nalazi u imenovanju sportista, bilo da ih govornik voli ili ne voli, divi im se ili ih potcenjuje, poistovećuje se s njima ili ih ne smatra dobrim uzorima.

Kada se radi o kreativnosti na struktturnom nivou, nadimci su sagledani iz ugla tvorbe reči i morfosintaksičkog sastava ovih jedinica kao imeničkih sintagmi. Slivanje se pokazalo kao najčešći i, istovremeno, najkreativniji tvorbeni postupak, koji je po brojnosti primera (no ne i po kreativnom potencijalu) praćen abrevijacijom, te ovde najređim i stoga perifernim postupcima – akronimijom, kompozicijom i reduplikacijom, koje pak po kreativnoj dopadljivosti prevazilaze znatno brojniju grupu abrevijacija. Što se tiče morfosintaksičke strukture, najbrojnije su sintagme realizovane kao same zajedničke ili vlastite imenice, ili pridevi u imeničkoj funkciji, zatim sintagme koje se sastoje iz imenice premodifikovane pridevom ili imenicom u pridevskoj funkciji, te one u kojima je imenica postmodifikovana predloškom sintagmom ili, u srpskom jeziku, genitivnom konstrukcijom. Znatno malobrojnija jeste grupa sintagmi u kojima je vlastito ime postmodifikovano imeničkom sintagmom, dok je neznatan broj primera zabeležen u kategorijama imeničke sintagme postmodifikovane relativnom klauzom i nadimka kao eliptične klauze.

Zanimljivo je, međutim, primetiti da kreativnost predstavnika ovih kategorija raste obrnuto proporcionalno njihovoj brojnosti. Naime, najdopadljivija su upravo imena iz poslednjih navedenih kategorija.

Najobimnija analiza u ovom radu izvršena je na sadržinskom nivou, koji obuhvata semantička, stilistička i pragmatička svojstva nadimaka, najopštije svrstanih u ameliorativne i pejorativne. Nakon navođenja nekolicine veoma kreativnih i uspelih primera koji sadrže igru rečima i grupisanja ameliorativnih i pejorativnih nadimaka u nekoliko potkategorija, i jedni i drugi zajedno su klasifikovani u više grupe na osnovu izvesnih asocijativno utemeljenih obeležja. Tako su dati primeri nadimaka zasnovanih na fizičkim ili karakternim osobinama igrača i njegovom osobnom stilu igre, na nacionalnom ili lokalnom značaju tenisera, zatim nadimci stvoreni pod uticajem književnosti, umetnosti i popularne kulture, kao i oni slučajno nastali u određenoj, ne nužno i važnoj, prilici. Valja istaći da primeri prikazani u svim navedenim kategorijama asocijativno utemeljenih imena predstavljaju veoma kreativne, zanimljive i, neretko, vrlo duhovite leksičke jedinice.

Na fonološkom nivou leksička kreativnost sagledana je kroz prilično čestu i kreativnu primenu rimovanja i aliteracije, te znatno ređu – asonance. Kad se radi o fonološko-ortografskoj ravni, uočene su efektne kombinacije zvučne i pravopisne komponente, pri čemu dolazi do formalnog, ali i pojmovnog slivanja dva elementa.

Ništa manje bitan nije ni grafičko-vizuelni utisak koji na slušaoca i gledaoca ostavljuju pojedini nadimci. Kao što je u radu napomenuto, kreativnost na ovom nivou podrazumeva da sâm izgled, odnosno, pisani oblik nadimka postaje zanimljiv, specifičan i intrigantan nekonvencionalnom – simboličkom i ikoničkom – upotreboom cifara i/ili velikih ili malih slova.

Konačno, pažnja je na kraju centralnog dela rada posvećena i nekim specifičnostima koje karakterišu nadimke svetski poznatih tenisera u srpskom jeziku. Zaključeno je da se u Srbiji nadimci stranih igrača formiraju pre svega na osnovu stava koji o njima ima ovdašnje javno mnjenje, odnosno, da se ti igrači najčešće posmatraju kroz prizmu odnosa koji imaju prema našim teniserima.

Primeri u ovom radu pokazali su da je nadimak najjezgrovitiji način da se igrač predstavi u svetu svog glavnog obeležja – fizičkog, karakternog, etničkog ili nekog drugog, koje u očima gledaoca predstavlja efektan jezički i/ili kulturološki sažetak cele njegove pojave.

Olga Panić Kavgić

LEXICAL CREATIVITY IN THE NICKNAMES OF WORLD TENNIS PLAYERS

The paper deals with recent nicknames of famous professional tennis players, which are the result of creative language processes applied in specific extralinguistic contexts. Nicknames of the top 100 players on the ATP tour, such as NOVAK ĐOKOVIĆ, RAFAEL NADAL, ROGER FEDERER, ANDY MURRAY and others, are analysed from several viewpoints, based on

qualitative methods relying on the description and classification of examples.

Following an introductory discussion on the nature and characteristics of nicknames, they are described and discussed at various levels of linguistic analysis. Structurally, as far as word formation is concerned, the most frequent processes, such as blending (at the same time the most creative one), clipping and, to a lesser extent, acronymy, compounding and reduplication, are discussed, based on examples such as *Stanimal* = STAN(isLAS) + animal, or *Dolgo*, clipped from *DOLGO[POLOV]*. The selected nicknames, being phrases of various complexities, are also classified according to their morpho-syntactic structure.

The analysis of content features (semantic, stylistic and pragmatic ones) primarily focuses on aspects of meaning such as connotation (e.g. ameliorative labels – *The King of Clay*, including hypocorisms, or pejorative – *Nadull*, both referring to RAFAEL NADAL). Special emphasis is placed on nicknames of players based on their physical and/or psychological characteristics, their style of play, as well as their behaviour on and off the tennis court. Through their nicknames, players are also seen as representatives of their countries and cultures (e.g. Japanese player KEI NISHIKORI's nickname *Project 45*), while some of their nicknames have roots in high and popular culture (e.g. *Tomić the Tank Engine* for Australian player BERNARD TOMIĆ, based on the cartoon character Thomas the Tank Engine) or were created on certain occasions which accidentally gave rise to the formation of a nickname (e.g. *The Marathon Man of Tennis* for JOHN ISNER).

In addition, lexical creativity is also exemplified at the phonological (rhyming, alliteration, assonance) and phono-orthographic levels (*Malaise* from MALISSE), as well as the graphemic-visual level (e.g. *peRFect*, referring to ROGER FEDERER).

Finally, a section is devoted to the ameliorative and pejorative nicknames that foreign players have in the Serbian language (e.g. *Kum* for ANDY MURRAY). It is concluded that these are conditioned by how the players are perceived by the Serbian viewers, primarily based on their relationship with the best Serbian players, most notably with NOVAK ĐOKOVIĆ.

The concluding section summarizes the results and emphasizes the fact that nicknames from the world of tennis, and sports in general, represent an inspiring source of linguistic data and inexhaustible material for applying and tracing creative language mechanisms at all levels of linguistic analysis.

Key words: nickname, tennis player, lexical creativity, English, Serbian

IZVORI

A comprehensive list of tennis nicknames by ESPN's Brad Gilbert. (2013).

Preuzeto 15. oktobra 2014, sa <http://www.usatoday.com/story/gameleon>
Bud's player nickname list. (2013). Preuzeto 21. decembra 2014, sa http://www.tennismates.com/bud_collins_list.asp

List of nicknames used in tennis. Preuzeto 1. novembra 2014, sa http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_nicknames_used_in_tennis

Nicknames of some great and not so great tennis players. (2011). Preuzeto 17. januara 2015, sa <http://tennisplanet.typepad.com/blog/2011/07/>

Tennis nicknames: When the Sheriff met the Pistol. (2010). Preuzeto 20. novembra 2014, sa <https://betting.betfair.com/tennis/the-wonderful-world-of-tennis>

The Forty Deuce Dictionary. (2008). Preuzeto 17. januara 2015, sa http://cowbell.typepad.com/forty_deuce/the-forty-deuce-dictionar.html

The Nickname Reference List. (2009). Preuzeto 21. februara 2015, sa: <http://mtfsucks.blogspot.rs/2009/01/nickname-reference-list.html>

What are the various nick names of players you are aware of?. (2013). Preuzeto 27. februara 2015, sa <https://tennisplanet.wordpress.com/2008/04/13/what-are-the-various-nick-names-of-players-you-are-aware-of/>

LITERATURA

- Algeo, J. (1977). Blends, a structural and systemic view. *American Speech*, 52 (1), 47-64.
- Allerton, D. J. (1987). The linguistic and sociolinguistic status of proper names: What are they, and who do they belong to?. *Journal of Pragmatics*, 11, 61-92.
- Bauer, L. (1983). *English Word-Formation*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Beard, A. (1998). *The Language of Sport*. London, New York: Routledge.
- Bednárová-Gibová, K. (2014). Some insights into portmanteau words in current fashion magazines. *Jazyk a kultúra*, 5 (19-20), 1-10.
- Bugarski, R. (2013). *Sarmagedon u Mesopotamiji: leksičke skrivalice*. Beograd: Biblioteka XX vek, Knjižara Krug.
- Crystal, D. (1995). *The Cambridge Encyclopedia of the English Language*. Cambridge: Cambridge University Press.
- De Beaugrande, R. (1997). *New Foundations for a Science of Text and Discourse: Cognition, Communication and the Freedom of Access to Knowledge and Society*. Norwood, NJ: Ablex Publishing Corporation.
- Halupka Rešetar, S. – Lalić Krstin, G. (2009). New blends in Serbian: Typological and headedness-related issues. *Godišnjak Filozofskog fakulteta u Novom Sadu*, 34 (1), 115-124.
- Halupka Rešetar, S. – Lalić Krstin, G. (2012). Razumevanje slivenica u srpskom jeziku. *Nasleđe*, 22, 101-109.
- Halupka Rešetar, S. – Lalić Krstin, G. (2013). Prototypicality as a governing factor in constituent ordering in Serbian blends. U: Gudurić, S. (ured.) (2013). *Jezici i kulture u vremenu i prostoru I*. Novi Sad: Filozofski fakultet. 475-486
- Jovanović, V. Ž. (2008). *English Morphology: a Coursebook*. Niš: Filozofski fakultet.
- Lalić Krstin, G. (2008). Portmanteau animals and their portmanteau names in English and Serbian. In: Rasulić, K. and Trbojević Milošević, I. (eds.) (2008). *International Conference "English Language and Literature Studies: Structures across Cultures": ELLSSAC Proceedings. Vol. 1*. Belgrade: Faculty of Philology. 231-239
- Lalić Krstin, G. (2010). *Strukturni i sadržinski aspekti novih slivenica u srpskom jeziku: kognitivnolingvistički pristup*. Magistarska teza (neobjavljena). Novi Sad: Filozofski fakultet.

- Lalić Krstin, G. (2015). Upotreba slivenica u srpskom političkom diskursu. U: Gudurić, S. i Stefanović, M. (ured.) (2015). *Jezici i kulture u vremenu i prostoru 4/II*. Novi Sad: Filozofski fakultet. 355–366
- Lalić Krstin, G. – Halupka Rešetar S. (2007). Nešto novo o novim slivenicama u srpskom jeziku. *Svet reči*, 23-24, 26-20.
- Milosavljević, B. (2005). Nadimci govornika srpskog jezika u četovanju. *Philologia*, 3, 35-42.
- Panić Kavgić, O. (2014). Jezička kreativnost u formiranju filmskih naslova na engleskom jeziku i njihovom prevođenju na srpski. U: Prćić, T., Marković M. i dr. (ured.) (2014). *Engleski jezik i anglofone književnosti u teoriji i praksi: Zbornik u čast Draginji Pervaz*. Novi Sad: Filozofski fakultet. 399–418
- Panić Kavgić, O. (2016, u štampi). Linguistic creativity at work: Nicknames of women tennis players. In: Vujin, B. and Radin Sabadoš, M. (eds.) (2016). *The Third Conference on English Language and Anglophone Literatures Today (ELALT 3). Proceedings*. Novi Sad: Faculty of Philosophy.
- Prćić, T. (1998). Prilozi za jednu savremenu teoriju tvorbe reči. *Godišnjak Filozofskog fakulteta u Novom Sadu*, 26, 67-76.
- Prćić, T. (2008). *Semantika i pragmatika reči* (2., dopunjeno izd.). Novi Sad: Zmaj.
- Prćić, T. (2011). *Engleski u srpskom* (2. izd.). Novi Sad: Filozofski fakultet.
- Renner, V. – Lalić Krstin, G. (2011). Predicting stress assignment in lexical blends: the case of English and Serbian. In: Tomović, N. and Vujić, J. (eds.). (2011). *International Conference "English Language and Literature Studies: Image, Identity, Reality" ELSIIR Proceedings. Vol. 1*. Belgrade: Faculty of Philology. 265–273
- Ronneberger-Sibold, E. (2006). Lexical blends: Functionally tuning the transparency of complex words. *Folia Linguistica*, 40 (1-2), 155-181.
- Vizmuller-Zocco, J. (1985). Linguistic creativity and word formation. *Italica*, 62 (4), 305-310.

DODATAK

Igrači u singl konkurenciji¹⁰:

1. NOVAK ĐOKOVIĆ (Srbija; srpski): Nole¹¹, Djoko, The Serbinator, Supernovak, Superhuman, Falcon, No1e, Nox, Nokia, Screech, NoDjoke, Djokster, The Joker, Djoker, Jokeovic; Dopeovic, Chok(e)ovic, Choker, No2e; (S)¹²: Đovak.
2. ROGER FEDERER¹³ (Švajcarska; nemački / engleski): Fed, Fedi, R-Fed, Rog, Rogi, FedEx (The Fed Express), Federator, Mr peRFect, Swiss Knife, The (Swiss) Maestro, The Swiss Magician, The Swiss Colossus, The Artful Roger, Roger Dodger, Basel Dazzle, King Roger, Capt. Wasabi, The Magician of Precision, The Slice of Switzerland, TMF, The GOAT, Federer the Destroyer; Frauderer, Darth Federer, Fedirk; (S): Roda¹⁴, Naduvenko.
3. RAFAEL NADAL (Španija; španski): Rafa, Nada1, El Niño, The King of Clay, Pirate Boy, The Pearl de Manacor, Raging Bull, The Bull of Mallorca, The Matador of Spin, El Toro (španski), Jet Boy, Mowgli, The Iberian, Nadull, Topspinmonkey, Arse Picker, Nada2; (S): Kralj šljake (od eng. 'The King of Clay'), Rafica.
4. ANDY MURRAY (Ujedinjeno Kraljevstvo / Škotska; engleski): Muzza, Muzz, The Golden Boy, Braveheart, Muzzard, The Incredible Sulk, Square Mouth; (S): Kum.
5. STAN WAWRINKA (Švajcarska; francuski): Stanimal, Stan the Man, Wowrinka, Ever Tried Ever Failed, The Real Swiss Number 1; (S): Stenj.
6. DAVID FERRER (Španija; španski): The Wall, Mr Nice Guy, El Gato Rapido (španski), Pics, The Little Man.
7. KEI NISHIKORI (Japan; japanski): Project 45, Project Grand Slam, Air K, Gentleman Warrior, Special Kei.
8. Jo WILFRIED TSONGA (Francuska; francuski): Tsunami, Muhammed Ali of Tennis, Ali, Baby Ali, Smokin' Jo Willy, Jo Jo.
9. GRIGOR DIMITROV (Bugarska; bugarski): Baby Federer, Grisha, G-Force, Prime

¹⁰ Redosled navođenja igrača u spisku koji sledi približno odražava njihov prosečan plasman na listi Asocijacije teniskih profesionalaca (ATP) tokom trogodišnjeg perioda u kojem je vršeno istraživanje (od početka 2013. do kraja 2015. godine), s tendencijom da se igrači iz iste države grupišu jedan do drugog, u slučaju približno jednakog prosečnog plasmana u navedenom periodu. Jedini izuzetak u redosledu navođenja predstavlja nekolicina igrača sa prostora bivše Jugoslavije čija su imena data na kraju liste, zbog uočenih sličnosti u obrascima formiranja nadimaka.

¹¹ Nadimak 'Nole', iako potiče iz srpskog jezika kao hipokoristik od imena Novak, postao je međunarodno poznat i najšire prihvaćen nadimak ovog tenisera, tako da nije svrstan među srpske nadimke, kao, na primer 'Đovak'.

¹² Nadimci tenisera koji su nastali u srpskom jeziku, i koji se uglavnom i koriste samo među govornicima srpskog, uvedeni su obeležjem (S) i dati su u kurzivu, nakon nadimaka na drugim jezicima, prevashodno engleskom.

¹³ Roger Federer je teniser sa najviše nadimaka, ne samo među aktivnim igračima, već i uključujući sve tenisere koji su ikada igrali. Ovaj fenomen objašnjava se činjenicom da je već blizu dvadeset godina u samom svetskom vrhu i da ga mnogi stručnjaci smatraju najboljim igračem u istoriji ovog sporta, te da je tokom svoje duge karijere stekao milione poklonika, ali i nemali broj kritičara. Inače, u odnosu na ostale tenisere, uočljiv je znatno veći broj nadimaka igrača koji spadaju u takozvanu *Veliku četvorku* (Đoković, Federer, Nadal i Murray), a zatim i onih među prvih 30, u odnosu na ostale, lošije plasirane, igrače.

¹⁴

- Time, Showtime Dimitrov; (S): *Bratko* (od bug. 'bratko').
- 10. MILOŠ RAONIĆ (Kanada; engleski / srpski): The Missile, The Maple Leaf Missile, Canadian Missile, Avatar.
  - 11. TOMÁŠ BERDÝCH (Češka; češki): Birdman, Berd-Man, Berdy, Big Bird.
  - 12. JOHN ISNER (SAD; engleski): Big John, The Marathon Man (of Tennis); Grandpa.
  - 13. JUAN MARTÍN DEL POTRO (Argentina; španski): DelPo, JMDP, La Torre de Tandil (španski), Big Argie Delpo, Elf, Crazy Elf; (S): *Dobri džin*.
  - 14. TOMMY ROBREDO (Španija; španski): Disco Tomy, Jack Bauer, Disco Jack, Tomito, Bored.
  - 15. FELICIANO LÓPEZ (Španija; španski): F-Lo, LaLo, Deliciano, Felicity, Feli, Fidgiano, Tubbs.
  - 16. FERNANDO VERDASCO (Španija; španski): Fer, Nando, FeVer, Hot Sauce, Tabasco; (S): *Zet*.
  - 17. ROBERTO BAUTISTA AGUT (Španija, španski): Bati.
  - 18. MIKHAIL YOZHNY (Rusija; ruski): Mis(c)ha, Miki, The Colonel.
  - 19. JERZY JANOWICZ (Poljska; polski): Pole-verizer.
  - 20. NIKOLAY DAVYDENKO (Rusija; ruski): Kolya, PMK, The Little Russian who Could, Prince Nikolay, Machine Davydenko, Professor Davydenko.
  - 21. RICHARD GASQUET (Francuska; francuski): Baby Fed, Richie, Reeshard.
  - 22. GAËL MONFILS (Francuska; francuski): Sliderman, La Monf (francuski), Gale Force.
  - 23. GILLES SIMON (Francuska; francuski): Gilly, Gilou, Poussin, Baby Owl, Chicken Legs, Simple Simon, Commodus.
  - 24. JULIEN BENNETEAU (Francuska; francuski): Bennet, Apricot Bars.
  - 25. JÉRÉMY CHARDY (Francuska; francuski): Jim.
  - 26. FABIO FOGNINI (Italija; italijanski): Fogna.
  - 27. ANDREAS SEPPI (Italija; nemački / italijanski): Andy, Seppio, South Tyrolean Sex Machine.
  - 28. LLEYTON HEWITT (Australija; engleski): Rusty, Rocky, The Boy Bombshell.
  - 29. ALEXANDR DOLOGOPOLOV (Ukrajina; ukrajinski): Dolgo, The Dog.
  - 30. PHILIPP KOHLSCHREIBER (Nemačka; nemački): Kohli, Peppo.
  - 31. NICHOLAS KIEFER (Nemačka; nemački): Kiwi, Colin Farrell Kiefer.
  - 32. JARRKO NIEMINEN (Finska; finski): The Fying Finn, Shark.
  - 33. BERNARD TOMIĆ (Australija; engleski / hrvatski): Bernie, Atomic, Tomić the Tank Engine.
  - 34. XAVIER MALISSE (Belgija; francuski): X-man, Malaise.
  - 35. TOMMY HAAS (Nemačka; nemački): Hasi, Tommy Boy.
  - 36. DMITRY TURSUNOV (Rusija; ruski): DJ Dmi, Dima.
  - 37. LEONARDO MAYER (Argentina; španski): Leo
  - 38. FEDERICO DELBONIS (Argentina; španski): Delbo.
  - 39. JUAN MONACO (Argentina; španski): Pico, Juanaco.
  - 40. CARLOS BERLOCQ (Argentina; španski): The Panther, Charly.
  - 41. MARCOS BAGHDATIS (Kipar; grčki): Bags, Baggy, Baghs, Baghster, Bagman,

Baghdaddy.

42. RADEK ŠTĚPÁNEK (Češka; češki): Steps, The Sex, Thunder Lips, Purple Pimp, Lavender Lothario; (S): *Lepi Radek, Zavodník*.
43. KEVIN ANDERSON (Južnoafrička Republika; engleski): The Worm.
44. SAM QUERREY (SAD; engleski): Sammy.
45. DONALD YOUNG (SAD; engleski): DY.
46. STEVE JOHNSON (SAD; engleski): Stevie.
47. RYAN HARRISON (SAD; engleski): Young Ryan Express.
48. NICK KYRGIOS (Australija; engleski): Kygs, Wild Thing, The Bad Boy (of Tennis).
49. THANASI KOKKINAKIS (Australija; engleski / grčki): (The) Kokk.
50. MALEK JAZIRI (Tunis; arapski / francuski): Jazz.
51. NICOLÁS ALMAGRO (Španija; španski): Nico, The Head, El Cabezón (španski).
52. MARCEL GRANOLLERS PUJOL (Španija; katalonski / španski): Chello, The Apprentice.
53. ÁLBERT MONTAÑÉS (Španija; španski): Fat Albert.
54. JOÃO SOUSA (Portugalija; portugalski): Conquerer, Conquistador (portugalski).
55. MARTIN KLIŽAN (Slovačka; slovački): Kližko.
56. VASEK POSPISIL (Kanada; engleski / češki): Vashy, Popsicle.
57. GILLES MÜLLER (Luksemburg; francuski / nemački): Mulles.
58. BENJAMIN BECKER (Nemačka; nemački): Benni.
59. DUSTIN BROWN (Nemačka; nemački / engleski): Dreddy.
60. JÜRGEN MELZER (Austrija; nemački): Jürgen Meltdown, DoucheStamp.
61. DOMINIK THIEM (Austrija; nemački): The Dominator.
62. DANIEL EVANS (Ujedinjeno Kraljevstvo; engleski): Dan, Evo.
63. VICTOR HĂNESCU (Rumunija; rumunski): Big Vic.
64. TATSUMA ITO (Japan; japanski): Judge Ito.
65. ALJAŽ BEDENE (Slovenija / Ujedinjeno Kraljevstvo; slovenački / engleski): Ali, Benki.
66. MARIN ČILIĆ (Hrvatska; hrvatski): Čila, Tuxedo Mask, Sam the Eagle.
67. IVO KARLOVIĆ (Hrvatska; hrvatski): Dr Ivo, The Big Man, The Giant.
68. BORNA ĆORIĆ (Hrvatska; hrvatski): Baby Novak, Baby Nole, Baby Đoković.
69. IVAN DODIG (Hrvatska; hrvatski): Dodo.
70. JANKO TIPSAREVIĆ (Srbija; srpski): Tipsy; (S): *Tipsa, Jankela*.
71. VIKTOR TROICKI (Srbija; srpski): Vik; (S): *Troja, Viki*.
72. DUŠAN LAJOVIĆ (Srbija; srpski): (S): *Duci*.
73. FILIP KRAJINOVIC (Srbija; srpski): (S): *Fića*.

Najpoznatiji dublovi:

1. MIKE i BOB BRYAN (SAD; engleski): The Wonder Twins, Identical Intimidators, BryBros.
2. LEANDER PAES i MAHESH BHUPATHI (Indija; hindi / engleski): The Indian Express.
3. ROHAN BOPANNA i AISAM-UL-HAQ QURESHI (Indija / Pakistan; engleski): The

Indo-Pak Express.

4. VASEK POSPISIL i JACK SOCK (Kanada / SAD; engleski): Popsock, Pospisock

Najveća rivalstva:

1. Rafole (RAFAEL NADAL i NOVAK ĐOKOVIĆ) – 49 odigranih mečeva.
2. Fedović / Djokerer (ROGER FEDERER i NOVAK ĐOKOVIĆ) – 45 odigranih mečeva.
3. Fedal (ROGER FEDERER i RAFAEL NADAL) – 34 odigrana meča.

Ustaljena grupa najboljih igrača:

1. The Big Three – (S) *Velika trojka*: ROGER FEDERER, RAFAEL NADAL i NOVAK ĐOKOVIĆ.
2. The Big Four – (S) *Velika četvorka*: RODŽER FEDERER, RAFAEL NADAL, NOVAK ĐOKOVIĆ i ANDY MURRAY.

Par ili bračni par tenisera:

1. Fedirka (ROGER i MIRKA (MIROSLAVA) FEDERER)
2. Grisha (GRIGOR DIMITROV i MARIA SHARAPOVA)
3. Anando (ANA IVANOVIĆ i FERNANDO VERDASCO)